

Budowanie odporności we współpracy transgranicznej

Współpraca transgraniczna (CBC) odgrywa kluczową rolę w integracji europejskiej, szczególnie w Unii Europejskiej (UE), gdzie 40% terytorium to regiony przygraniczne, zamieszkiwane przez niemal jedną trzecią populacji. Obszary te często borykają się z wyzwaniami ekonomicznymi, takimi jak niedostateczna infrastruktura, wysokie bezrobocie i poczucie zaniedbania. CBC stara się rozwiązywać te problemy, wspierając współpracę między sąsiadującymi regionami po obu stronach granic.

Pomimo tych wysiłków granice państw nadal stanowią bariery. Niedoskonała integracja kosztuje UE ponad 458 miliardów euro rocznie i prowadzi do utraty sześciu milionów miejsc pracy. Ponadto CBC stoi w obliczu rosnących wyzwań wynikających z nakładających się kryzysów – określanych mianem "polikryzysu" – takich jak wojna, pandemia i zmiany klimatu. Kryzysy te ujawniły słabości systemów multilateralnych, a wydarzenia takie jak kryzys migracyjny, pandemia COVID-19 i wojna na Ukrainie podsyciły retorykę antyeuropejską, uwidaczniając kruchość współpracy transgranicznej.

Jednak CBC oferuje unikalną możliwość wykazania odporności. Odporność oznacza tu coś więcej niż powrót do stanu sprzed zakłóceń – chodzi o zdolność do adaptacji, innowacji i wychodzenia z kryzysów silniejszym. Współpraca regionów transgranicznych może pomóc w przewycięzeniu napięć politycznych, zmian gospodarczych i zewnętrznych wstrząsów, wspierając jednocześnie stabilność i integrację.

Cele tego projektu

Badanie koncentruje się na trzech kluczowych celach:

1. **Zrozumienie odporności:** Analiza, w jaki sposób CBC radzi sobie z wstrząsami i identyfikacja czynników, które wspierają współpracę w obliczu osłabienia multilateralizmu.
2. **Wykrywanie wzorców regionalnych:** Badanie różnic w odporności w regionach przygranicznych UE i identyfikacja trendów makroregionalnych.
3. **Wspieranie zarządzania:** Ocena, czy wnioski z odporności CBC mogą zostać wykorzystane do wzmocnienia systemów wielostronnych.

Jak badamy odporność CBC

Nasze badania koncentrują się na siedmiu studiach przypadków, obejmujących wszystkie formy wzorców integracji transgranicznej w UE. Studia te zostały dobrane tak, aby odzwierciedlały szerokie spektrum kontekstów geograficznych i instytucjonalnych, co pozwala nam analizować zróżnicowane poziomy integracji i odporności współpracy transgranicznej.

Dlaczego ten projekt jest ważny

Projekt wprowadza nowatorskie podejście, łącząc badania nad odpornością z analizą współpracy transgranicznej, oferując nowe spojrzenie na to, jak subnarodowy multilateralizm może sprostać globalnym wyzwaniom. Poprzez rozszerzenie istniejących klasyfikacji integracji transgranicznej projekt pokazuje, jak jakość integracji wpływa na odporność w czasach kryzysu.

Zakres badań obejmuje całą Europę, co sprawia, że wnioski są nie tylko istotne dla UE, ale także stanowią lekcje dla innych regionów świata. Łącząc teorię z praktyką, projekt dostarcza praktycznych rozwiązań dla decydentów, interesariuszy CBC i badaczy. Pokazuje, jak odporne partnerstwa transgraniczne mogą radzić sobie z kryzysami i inspirować adaptacyjne zarządzanie w dynamicznie zmieniającym się świecie.